

Warszawa dnia 16 grudnia 2024r.

W N I O S E K

na posiedzenie PKW w dniu 16 grudnia 2024r.

W związku ze zwołaniem na dzień 16 grudnia 2024r. Posiedzenia Państwowej Komisji Wyborczej i przedłożonym porządkiem tego posiedzenia, w związku z treścią Paragrafu 9 Regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej **wnoszę o:**

zdjęcie z porządku obrad punktu 1 porządku posiedzenia „Sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023r. (w związku z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 11 grudnia 2024r. W sprawie o sygn. INSW 55/24)” i **odroczenie rozpatrzenia tego punktu** do czasu systemowego uregulowania przez konstytucyjne władze Rzeczypospolitej Polskiej statusu prawnego Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego oraz sędziów biorących udział w orzekaniu w tej Izbie.

Uzasadnienie

Państwowa Komisja Wyborcza jako stały najwyższy organ wyborczy jest zobowiązana do działania zgodnie i w granicach obowiązującego prawa zaś ustawodawca zobowiązany do stanowienia prawa zgodnego z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej oraz wiążącego je prawa międzynarodowego wynikającego między innymi z Traktatów Unii Europejskiej (TUE) w tym określających kompetencję Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC).

W uchwale składu 7 sędziów Sadu Najwyższego I NOZP 3/19 mającej moc zasady prawnej wskazano, że podstawą funkcjonowania UE jest wzajemnie zaufanie państw członkowskich w szczególności poprzez przestrzeganie prawa UE.

Wyrokiem z dnia 21.12.2023r. Sygn. C-718/21 - TSUE (Wielka Izba) jednoznacznie wypowiedział się, że Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych ustanowiona na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2018 r., poz. 5) z późniejszymi zmianami nie ma statusu niezawisłego i bezstronnego sądu ustanowionego uprzednio mocą ustawy w rozumieniu art. 19 ust. 1 akapit drugi TUE w związku z art. 47 akapit drugi karty praw podstawowych zaś skład orzekający w tej Izbie jako powołany na podstawie rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie stanowi „sądu” w rozumieniu art. 267 TFUE. Orzeczenie to jest szczególnie istotne albowiem odnosi się wprost również do stosowania prawa wyborczego, „*należy uwzględnić fakt, że w utworzonej ex nihilo w Sądzie Najwyższym Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw*

Publicznych, w której wszyscy sędziowie zostali powołani na wniosek KRS w nowym składzie przyznano właściwość do rozpoznawania spraw szczególnie wrażliwych w tym protestów wyborczych i protestów związanych z przeprowadzeniem referendum, innych spraw z zakresu prawa publicznego czy też skarg nadzwyczajnych mogących prowadzić do uchylenia prawomocnych orzeczeń sądów powszechnych lub innych izb Sądu Najwyższego.”

W podobnym znaczeniu wypowiedział się ETPC w wyroku z dnia 8.11.2021 (sprawa Dolińska-Ficek i Ozimek przeciwko Polsce) oraz w wyroku z dnia 23.11 2023r. (sprawa Wałęsa przeciwko Polsce). Istotne wątpliwości w zakresie legalności Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych wyrażali również orzekający w tej Izbie: Grzegorz Żmij, Leszek Bosek i Paweł Księżak, składając wielokrotnie wnioski o zawieszenie prowadzonych przez siebie postępowań do czasu przeprowadzenia zmian legislacyjnych usuwających wady procesowe określone w wyrokach trybunałów europejskich (np. sygn. II NSNc 18/24, II NSNc 5/23) jak również sądy krajowe w wielu orzeczeniach również głósy doktryny.

Państwowa Komisja Wyborcza nie jest sądem a zatem nie może autonomicznie decydować o statusie prawnym i osób orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych jak również stosować rozproszoną kontrolę konstytucyjności przepisów. W przeszłości jak i obecnie wielokrotnie wyrażała wątpliwości w tym zakresie.

Kierując się troską o prawidłowy przebieg procesów wyborczych, w Stanowisku z dnia 18 listopada 2024r. skierowała do władz RP postulat pilnego podjęcia działań ustawodawczych i organizacyjnych zmierzających do wyeliminowania możliwości skutecznego podważenia statusu sędziów Sądu Najwyższego i Sądów powszechnych orzekających w sprawach wyborczych a postępowaniu zainicjowanym skargą PiS podniosła swoje zastrzeżenia co do statusu sędziów mających orzekać w sprawie tej skargi skargi wnosząc o wyłączenie osób wyznaczonych do rozpoznania tej sprawy. Postanowieniem z dnia 11 grudnia 2024r. wniosek PKW został odrzucony (nota bene bez wskazania podstawy prawnej) jako pochodzący od organu nie będącego uczestnikiem postępowania. Pomimo prawa do zaskarżenia przez PKW tego orzeczenia na podstawie art. 510 par. 1 kpc i w terminie otwartym dla złożenia środka zaskarżenia wydane zostało postanowienie o sygn. I NSW 55/24 w sprawie skargi na uchwałę PKW nr 316/2024.

Okoliczność ta będąca przejawem nie tylko braku lojalności sądu do uczestników postępowania, wzmacnia argumenty w zakresie braku bezstronności i obiektywizmu osób orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

W tym stanie rzeczy, wobec nie usunięcia do tej pory przez ustawodawcę poważnego naruszenia prawa wskazanego wyżej, zasadnym jest odroczenie przez PKW rozstrzygnięcia w sprawie określonej w pkt. 1 porządku posiedzenia do czasu systemowego uregulowania przez konstytucyjne władze Rzeczypospolitej Polskiej statusu prawnego Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego oraz sędziów biorących udział w orzekaniu w tej Izbie.

W związku z tym wnoszę jak na wstępie.